

**Українська Федерація Інформатики
Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ІСН-2015)

**МАТЕРІАЛИ
VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

(м. Полтава, 19-21 березня 2015 року)

За редакцією професора О. О. Ємця

**Полтава
ПУЕТ
2015**

МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ ПРАЦЕДАВЦІВ ІТ-СФЕРИ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ІТ-ФАХІВЦІВ

А. Т. Ярмолюк

*Хмельницький національний університет
yarmoliuk.at@gmail.com*

В Україні швидкими темпами зростає потреба в кваліфікованих кадрах ІТ-галузі. Поява нових технологій сприяє формуванню інформаційного суспільства. На сьогодні всі підприємства, установи та заклади мають в своєму штаті спеціалістів ІТ-сфери, які займаються сервісним обслуговуванням комп'ютерів і техніки та супроводженням.

Інформаційні технології – це широка область діяльності, що відноситься до технологій створення, збереження, управління та обробки даних, зокрема із застосуванням обчислювальної техніки.

Для подолання проблем, пов'язаних з підготовкою кадрів для вітчизняної галузі інформаційних технологій, необхідна системна взаємодія ІТ-освіти та ІТ-індустрії.

За Л.В. Петренком, кожному напрямку підготовки фахівців має відповідати назва професійної роботи за Національним класифікатором професій (НКП). Однак у розділі “Фахівці” НКП налічується лише шість назв професій, що можуть бути записані в дипломах випускників ІТ-профілю освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”: технік із системного адміністрування, технік-програміст, фахівець з інформаційних технологій, фахівець з комп'ютерної графіки (дизайну), фахівець з розробки та тестування програмного забезпечення, фахівець з розроблення комп'ютерних програм [1].

Разом з тим, умовно всіх працівників, зайнятих у ІТ-сфері, можна розділити на такі групи: ERP-програміст, HTML-верстальник, адміністратор бази даних, адміністратор бази даних, адміністратор сайта, аналітик, бізнес-аналітик, веб-дизайнер, веб-програміст, верстальник, консультант з ERP-

систем, контент-менеджер, менеджер інтернет проєктів, менеджер з продажу, програміст, програміст ІС, редактор сайтів, системний адміністратор, системний аналітик, спеціаліст з інформаційної безпеки, сценарист з комп'ютерних ігор, тестувальник ПЗ [2].

Тому, у зв'язку з динамічним розвитком ІТ-сфери, система професійної освіти потребує реформування, пріоритетом якої являється оперативне реагування на потреби ринку праці, шляхом підготовки затребуваного ним професіонала. Кінцевим результатом засвоєння студентом освітньої програми є набуття певної системи компетенцій. Однак цей набір компетенцій вагомо відрізняється від вимог працедавців ІТ-сфери. В результаті чого, виникає ряд проблем для студентів-випускників, вузу та роботодавців:

Тому існує нагальна потреба у корегуванні освітніх стандартів та створення оптимального навчального процесу, який би задовольняв потреби і вимоги усіх ланок освітнього простору. Це можна досягти, якщо при формуванні набору професійних компетенцій (ПК), які повинен набути студент за роки навчання у вузі, враховувались вимоги працедавців до претендентів на певну посаду в ІТ-сфері.

Модель формування навчального процесу на основі ПК можна зобразити за допомогою мережі Петрі [3]. Для моделювання системи мережею Петрі потрібно виділити події та переходи, які в ній відбуваються (рис. 1.).

Найпершою подією в мережі є складання працедавцем професійних вимог, якими повинен володіти претендент на певну вакансію $P_1 = \{p_{11}, p_{12} \dots p_{1n}\}$. На переході t_1 відбувається опрацювання вимог та переформування їх у відповідні ПК $P_2 = \{p_{21}, p_{22} \dots p_{2m}\}$. Після здійснення переходу t_2 відбувається порівняння вже з існуючими ПК та можливий розвиток однієї з наступних подій: створення нових або внесення змін до старих професійних стандартів (P_3), або ж продовження навчального процесу за старими планами (P_4). Після формування професійних стандартів на переході t_3 розробляються навчальні плани з дисциплінами, при вивченні яких студент набуває потрібних для працедавців ПК (P_5).

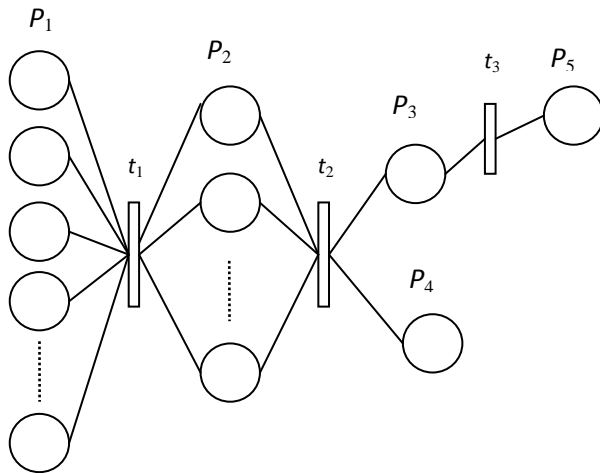

Рис. 1. Мережа Петрі системи формування навчального процесу

Остаточно професійні компетенції фахівців формуються в кінці терміну навчання, коли вже немає можливості виправлення і коригування отриманих компетенцій. Необхідно відслідковувати їх накопичення, а також оцінювати їх якість на кожному етапі вивчення дисциплін. Залучення працевдавців в навчальний процес дозволяє вже на стадії навчання врахувати їх бачення на можливості майбутнього фахівця.

Література

1. Класифікатор професій ДК 003-2010: Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010, № 327
2. Каталог професій. IT, комп'ютери, інтернет. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.osvita.com.ua/ua/professions/it/>
3. Котов В.Е. Сети Петри. / В.Е. Котов – М.: Наука. Главная редакция физико-математической литературы, 1984. – 160 с.